

17 DŮVOD A PŘÍČINA REASON AND CAUSE

NE Z LÁSKY, ALE PRO LÁSKU

- Juan: Včera jsem náhodou potkal nějakého Inda.
Hanna: No a?
Juan: A začali jsme si povídat, co kdo dělá, odkud jsme, jak dlouho jsme tady, jaké máme plány.
Hanna: Ty se taky s každým hned pustíš do řeči...
Juan: No počkej, neskákej mi do řeči! Zkrátka jsem tomu Indovi pověděl, že jsem se nedávno oženil...
Hanna: Mhm.
Juan: ... a on mi poblahopřál a představ si, že řekl, že se letos taky bude ženit.
Hanna: No, vida, to je ale náhoda.
Juan: On se na tebe sice neptal, ale mě zajímalo, koho si bere, jak dlouho jsou spolu, odkud je jeho holka, co dělá, jestli je taky v Praze...
Hanna: No a?
Juan: No a on mi řekl, že žádnou holku nemá!
Hanna: Počkej, rozuměl jsi mu dobře? Vždyť už je pomalu konec roku?! Jak mluvil česky?
Juan: Docela dobře, měl sice větší přízvuk než my dva dohromady...
Hanna: Hahaha, no vidíš!
Juan: Nebylo to ale žádné nedorozumění. Zkrátka, on je tady na nějaké stáži, a než se vrátí, rodiče mu seženou nevěstu.
Hanna: No, neblázni! To přece nemůže být pravda! Co když se mu nebude líbit, co když mu na ní bude něco vadit, co když si třeba nebude moct zvyknout, no co já vím, no třeba na její palec na noze.
Juan: No právě! Ne tak přímo, ale taky jsem se ho na to ptal. A on mi odpověděl: my se nebereme **proto, že** se milujeme, ale **proto, abychom** se milovali! Takže ne **z lásky**, ale **pro lásku**. Ne **protože** miluju, ale **kvůli tomu, že** chci milovat. Chápeš to? To je úžasné!
Hanna: Ale prosím tě, to přece nemůže fungovat, to je šílený, nechtěla bych být v jejich kůži.
Juan: Co ty víš, třeba to funguje, **jelikož** oni tomu věří. Lásce je také možné se naučit!
Hanna: Ale jdi ty, blázníku! Kdo tebe naučil milovat mě? A určitě bys mě nemiloval, kdyby ti někdo přikázal, že mě máš milovat. To je ale blbý! No, nechci vidět, jak to tam u nich vypadá za zavřenými dveřmi.
Juan: Chápej, to je jiná kultura. Ale vezmi si to, jak se na Západě všichni děsně milují, a každé druhé manželství se potom rozvede.
Hanna: Miláčku, nech už toho mudrování. Doufám, že to naše bude to první a že nám to spolu dlouho vydrží!
Juan: To si piš, že jo!

- ▲ pustit se do řeči – *start talking*
skákat někomu do řeči – *interrupt sbd.*
vida = podívejme se
přece – Už je přece konec roku! (*všichni to přece víme, je to jasné*)
vždyť – Vždyť už je konec roku! = Přece!
pomalu = skoro
to je šílený (*coll.*) = to je bláznivé
to je blbý (*coll.*) = to je hloupé
Ale jdi ty!
blázen → blázínek (*dim.*)
vezmi si to = podívej

■ 16. Odpovězte:

Co zažil Juan?

Co si myslí Hanna?

Jak se na to dívá Juan?

Co si myslíte o příběhu, který Juan vyprávěl Hanně?

Myslíte si, že takové manželství má šanci na úspěch?

Proč se dneska rozvádí tolik manželství?

Čí je to vina? Kdo za to může?

Co byste poradili manželům anebo partnerům v krizi?

---

17 PROČ? Z JAKÉHO DŮVODU? WHY? WHAT'S THE REASON?

<i>pád</i>	<i>Prepozice + substantivum</i>	<i>Spojky + věta</i>		
PROČ? CO HO K TOMU VEDLO?				
<i>Gen.</i>	z/ze	nudy strachu vzteku zvědavosti	protože jelikož poněvadž* neboť*	se nudí má strach je vzteklý je zvědavý
PROČ K NĚČEMU NE/DOŠLO?				
<i>Gen.</i>	z důvodu* pro nedostatek* <i>for want of</i>	nemoci informací	protože jelikož	je nemocný neměl informace
<i>Dat.</i>	kvůli díky	nemoci pomoci	poněvadž díky tomu, že	je nemocný mu pomohli
<i>Ak.</i>	pro	nemoc	neboť	je nemocný
	(Nudil se) (Měl strach) (Byl vzteklý) (Byl zvědavý)		a proto a tedy takže / a tak a tudíž*	
PROČ SE TO STALO? PROČ NĚCO NASTALO?				
<i>Gen.</i>	v důsledku* <i>as a consequence of</i> pod vlivem* <i>under the influence of</i> následkem* <i>as a consequence of</i> vinou* <i>due to / owing to</i>	oteplování alkoholu nemoci řidiče	protože jelikož poněvadž neboť	se otepluje pil byl nemocný to zavinil řidič
<i>Dat.</i>	vzhledem k* <i>in view of</i>	nemoci	vzhledem k tomu, že	je nemocný
PROČ NĚKDO NĚCO DĚLÁ?				
<i>Ak.</i>	pro	potěšení radost	proto, aby	se potěšil měl radost
JAKÁ JE PŘÍČINA?				
<i>Instr.</i>	umírá, trpí hladem/hlady; strachem/strachy, zimou, žízni...			

» * *Compound prepositions z důvodu, pro nedostatek, v důsledku, pod vlivem, vzhledem k (as well as), následkem (na následky) and vinou are more typical for written language. The conjunctions neboť and tudíž have the same function. Poněvadž is perceived as slightly old-fashioned. (In the spoken language you can hear the condensed form páč from older speakers.)*

■ 17. Doplňte do vět předložky a dejte slova v závorce do správných tvarů:

z, kvůli, pro, díky

Nejeli jsme na výlet _____ (špatné počasí). Obchod byl zavřený _____ (nemoc). Juan a Hanna se brali _____ (láska). Tu práci jsem udělal jen _____ (peníze). Podívám se ještě jednou _____ (jistota), jestli jsem vypnula troubu. Nemyslel to vážně, jen se rozzlobil a řekl jí to _____ (vzteky). Neměl jsem nic na práci a díval jsem se na ten film jen tak _____ (dlouhá chvíle, nuda). Dokázal jsem to jen _____ (vy). Pohádali se _____ (taková maličkost). Pan prezident odstoupil _____ (závažné důvody). Udělal to _____ (zoufalství). (pravda) _____ se lidé nejvíc zlobí. Udělal chybu _____ (vlastní hloupost). Proč se o to zajímáš, _____ (zvědavost), nebo jen tak _____ (zajímavost)? Řekl to jen tak _____ (legrace), _____ (pobavení). Nechám ti na něj kontakt _____ (případ), že budeš od něho něco potřebovat. Nedělej si ze mě legraci, ja tady nejsem králíkům _____ (sranda)!

■ 18. Doplňte do vět předložky a dejte slova v závorce do správných tvarů:

z důvodu, pro nedostatek

Spletl se _____ (zkušenosti). _____ (rekonstrukce objektu) se ruší všechna představení. Přišel o práci _____ (časté pozdní příchody). Stanice metra uzavřena _____ (výpadek proudu). Neobvinili ho _____ (důkaz). Let byl zrušen _____ (špatné povětrnostní podmínky).

17 PROČ? Z JAKÉHO DŮVODU? – CVIČENÍ

WHY? WHAT'S THE REASON? – EXERCISES

v důsledku, pod vlivem, následkem / na následky, vinou, vzhledem k

Zavinil dopravní nehodu _____ alkoholu. Zemřel _____ (zranění).
_____ (globální oteplování) tajou ledovce. _____ (špatné pracovní
výsledky) pana ředitele nakonec odvolali. Mnozí lidé ztratili domov _____
(válečný konflikt). K dopravní nehodě došlo _____ (špatný
technický stav vozidla). Zemřel _____ (vážná nemoc). _____
(transformace podniku) mnozí lidé zůstali bez práce. České děti mají moc zubních kazů
_____ (rodiče).

■ 19. Modifikujte věty za použití jiné spojky:

*Protože / jelikož jsem byl nemocný, nejel jsem na výlet.
Byl jsem nemocný, a proto / a tak jsem nejel na výlet.*

Neudělal jsem to, protože jsem tomu nerozuměl.

Rozešli se, protože se pohádali.

Vzali se, jelikož se měli rádi.

Jelikož to není nic neobvyklého, nemusíš se kvůli tomu tak zlobit.

Měla jsem špatnou náladu, protože mi nezavolal.

Protože nám už nezbývá čas, uděláme to příště.

■ 20. Modifikujte věty za použití jiné spojky:

*Nemohla jsem to udělat, protože / neboť jsem o tom nevěděla.
Nevěděla jsem o tom, a proto / a tudíž jsem to nemohla udělat.*

Situace ve světě je špatná, neboť mimo jiné chybí výrazné politické osobnosti.

Nechápal jsem závažnost problému, neboť jsem neměl potřebné informace.

Dokázal to, neboť se nebál.

Zvítězil, neboť byl nejlepší.

Umí to, neboť tomu věnoval hodně času.

■ 21. Doplňte do vět předložky *k, na, pro, za*:

k – k čemu slouží: povolení k pobytu = k tomu, abych mohl někde pobývat/bydlet
na – na co je určeno: peníze na nákup, nájem = na co jsou peníze určeny (obecně)
pro – pro co/koho, v čí prospěch něco je: dárek pro kamaráda
*za – za něco, co jsem udělal: pokuta za parkování; za co vydám peníze (konkrétně):
peníze za nájem; boj za svobodu ← bojovat za něco*

Kdy zaplatíš účet ___ plyn a elektřinu?

Ten dům je ___ prodej, není ___ pronájmu.

Bere léky ___ vysoký krevní tlak.

Stavíme domy ___ klíč. Nechám si ušít šaty ___ míru.

Týden je mimo republiku, nebude ___ dispozici.

Je to film ___ pokračování.

Nemáš něco zajímavého ___ čtení?

Zaplatil pokutu ___ jízdu načerno.

Opravujete tady boty ___ počkání?

Nůž není ___ hraní!

Četli jste pozorně návod ___ použití?

To přece byly peníze ___ jídlo a ty jsi je utratila ___ letenky!

Máte lístky ___ stání nebo ___ sezení?

Tento soubor si můžete stáhnout, je volně ___ stažení.

Tento měsíc nemám peníze ___ zaplacení bytu, chybí mi peníze ___ nájem.

Je tam přibalený létek ___ pacienty s návodem ___ použití toho léku ___ zácpu.

___ který film Jiří Menzel dostal Oskara?

Všichni hlasovali ___ tento zákon.

___ vraždu dostal doživotí.